

Serbian case text

Arbitration award of 28 January 2008

Proceeding No. T -15/06

SPOLJNOTRGOVINSKA ARBITRAŽA

pri Privrednoj komori Srbije

u Beogradu

ODLUKA

u sporu

Tužioca: [...], Mađarska

protiv

Tuženog: Prvooznačenog kao [...], Republika Srbija, kasnije označenog kao [...],
Republika Srbija

Spoljnotrgovinska Arbitraža pri Privrednoj komori Srbije u Beogradu, u Arbitražnom veću koje su sačinjavali prof. [.....], kao predsednik Veća, prof. [...], kao arbitar tužilačke strane i prof. [...], kao arbitar tužene strane, sa zapisničarom gdom [...], rešavajući po tužbi tužioca [...] Mađarska (u daljem tekstu: Tužilac), koga zastupaju advokati iz Novog Sada, protiv tuženog prvooznačenog kao [...], a zatim kao [...] (u daljem tekstu: Tuženi) koga zastupa ..., advokat iz Novog Sada, radi potraživanja u iznosu od 480.420,00 eura, sa kamatom i naknadom troškova, po sprovedenom postupku i usmenim raspravama održanim 25.04.2007. godine, 07.06.2007. godine i 11.10.2007. godine kao i nejavnoj raspravi održanoj 28.05.2007. godine, donela je na nejavnoj sednici održanoj 28.01.2008. godine, a na osnovu člana 49. Pravilnika o Spoljnotrgovinskoj arbitraži pri Privrednoj komori Srbije, sledeću

ODLUKU

1. Usvaja se tužbeni zahtev Tužioca, Mađarska, pa se Tuženi ..., Srbija, obavezuje da Tužiocu plati 480.420,00 eura, (četirstoosamdesethiljadačetirstodvadeseteura) u roku od osam dana od dana prijema ove odluke, pod pretnjom prinudnog izvršenja.
2. Obavezuje se Tuženi ... Republika Srbija, da Tužiocu ... Mađarska, plati kamatu na iznos iz tačke 2. izreke ove odluke po stopi Centralne evropske banke na depozite po viđenju i to na iznos od 240.210,00 eura po godišnjoj stopi od 1,25% od 13.02.2006. do 7.03.2006., po godišnjoj stopi od 1,5% od 8.03.2006. do 14.06.2006., po godišnjoj stopi od 1,75% od 15.06.2006. do 8.08.2006., po godišnjoj stopi od 2% od 9.08.2006. do 10.10.2006., po godišnjoj stopi od 2,25% od 11.10.2006. do 12.12.2006., po godišnjoj stopi od 2,5% od 13.12.2006. do 13.03.2007., po godišnjoj stopi od 2,75% od 14.03.2007. do 12.06.2007. i po godišnjoj stopi od 3% od 13.06.2007 pa do konačne isplate, i na iznos od 240.210,00 eura po godišnjoj stopi od 1,5% od 10.05.2006.godine do 14.06.2006., po godišnjoj stopi od 1,75% od 15.06.2006. do 8.08.2006., po godišnjoj stopi od 2% od 9.08.2006. do 10.10.2006., po godišnjoj stopi od 2,25% od 11.10.2006. do 12.12.2006., po godišnjoj stopi od 2,5% od 13.12.2006. do 13.03.2007., po godišnjoj stopi od 2,75% od 14.03.2007. do 12.06.2007. i po godišnjoj stopi od 3% od 13.06.2007 pa do konačne isplate pa do konačne isplate, sve u roku od osam dana od dana prijema ove odluke, pod pretnjom prinudnog izvršenja.

3. Obavezuje se Tuženi ... Republika Srbija, da Tužiocu ... Mađarska, plati troškove ovog arbitražnog postupka i to 110.700,00 dinara i 10.756,00 SAD dolara u roku od osam dana od dana prijema ove odluke, pod pretnjom prinudnog izvršenja.

OBRAZLOŽENJE

1. Nadležnost, merodavno materijalno pravo, mesto i jezik postupka

Ugovorom o uvozu, zaključenom između tužioca i tuženog 3.02.2006. godine (u daljem tekstu: Ugovor), predviđeno je u članu 5 da će kupac i prodavac nastojati da sve sporne stvari reše sporazumno, mirnim putem, "a ukoliko dođe do spora, nadležna je arbitraža pred Privrednom komorom u Beogradu". Kako u tužbi i odgovoru na tužbu, tako i tokom arbitražnog postupka, obe stranke su nadležnost Spoljnotrgovinske arbitraže pri Privrednoj komori Srbije za postupanje u ovoj stvari smatrale nespornim.

Merodavno materijalno pravo stranke u Ugovoru nisu odredile. Isto tako ni u toku arbitražnog postupka Tužilac i Tuženi se nisu izjašnjavali o merodavnom materijalnom pravu. S obzirom na te činjenice, Arbitražno veće smatra da se na ovaj spor ima primeniti Konvencija Ujedinjenih nacija o međunarodnoj prodaji robe iz 1980. godine (u daljem tekstu: Konvencija).

Mesto arbitražnog postupka je u skladu s Pravilnikom Arbitraže bilo sedište Arbitraže, pošto stranke nisu predlagale da se postupak vodi u nekom drugom mestu.

Jezik postupka je u skladu s Pravilnikom Arbitraže bio srpski, budući da se stranke nisu dogovorile da se postupak vodi na nekom drugom jeziku.

2. Tok postupka

Tužilac je podneo tužbu datiranu sa 19.06. 2006. godine (primljena u Sekretarijatu Arbitraže 23.06.2006. godine) protiv Tuženog, zbog neispunjenja ugovora i kao vrednost spora označio iznos od 480.420,00 eura, (četirstoosamdesethiljadačetirstodvadeseteura) sa odgovarajućom kamatom i naknadom troškova postupka. Tužbi je priložio Ugovor u uvozu koji je zaključio sa

tuženim 3.02.2006. godine, sa specifikacijom rezervnih delova, carinska dokumenta, jedinstvenu carinsku ispravu, sažetu deklaraciju i potvrdu o uskladištenju izdatu od preduzeća [X] 11.02.2006. godine, predračun od 14.02.2006. kao i opomenu pred tužbu od 4.04.2006. godine.

U toku postupka Tužilac je podneo još četiri pismena podneska: od 25.07.2006; od 30.10.2006; od 21.12.2006; od 14. 05.2007. i od 17.10.2007. godine, računato prema danu prijema podnesaka u Sekretarijatu Arbitraže.

Tuženi je odgovorio na tužbu 5.12.2006. godine. Pored toga podneo je još dva pismena podneska: od 16.01.2007 i od 23.10.2007 godine, računato prema danu prijema podnesaka u Sekretarijatu Arbitraže.

Tužilac je u svom podnesku od u 25.07.2006. godine za arbitra imenovao prof... dr A., a Tuženi je u odgovoru na tužbu za svog arbitra imenovao prof. dr B... Arbitri su za predednika Arbitražnog veća sporazumno imenovali prof. dr C.... Svi arbitri su prihvatili dužnost arbitra i dali izjave o svojoj nezavisnosti. Izjave svih arbitara su dostavljene strankama radi eventualnih primedbi. Stranke nisu imale primedbe.

Arbitražno veće je održalo tri usmene rasprave i to 25.04.2007; 07.06.2007 i 11.10.2007. godine. Sve ove rasprave su održane uz prisustvo obe strane u sporu.

Arbitražno veće je takođe održalo i dve nejavne sednice i to 28.05.2007. godine i 28.01.2008. godine na kojoj je doneta odluka.

Arbitražno veće je proučilo i uzelo u obzir sve podneske, pismene dokaze i ostalu pismenu komunikaciju, sve argumente i dokaze iznete u pismenoj komunikaciji kao i na usmenoj raspravi, kao i sve iskaze svedoka. Arbitražno veće je proučilo i uzelo u obzir i one argumente i dokaze koji u ovom obrazloženju nisu izričito pomenuti.

3. Razlozi u pogledu tužbenih zahteva

3.1. Tužbeni zahtev

Prilikom donošenja odluke, Arbitražno veće je, najpre, utvrdilo da je među strankama u sporu nesporno da je između njih zaključen punovažan Ugovor o uvozu 03.02.2006. godine (u daljem testu: Ugovor), kojim se Tužilac kao prodavac

obavezao da Tuženom kao kupcu isporuči 86 komada telefonskih govornica „Simens“ TMA/BO i rezervne delove za njih, a Tuženi kao kupac se obavezao da za to plati 480.420,00 eura.

Tužilac je u tužbi postavio zahtev za isplatu 480.420,00 eura, na ime kupoprodajne cene, kamatu na ovaj po stopi Centralne evropske banke na depozite po videnju i to na iznos od 240.210,00 eura počev od 13.02.2006. pa do konačne isplate, i na iznos od 240.210,00 eura počev od 10.05.2006.godine pa do konačne isplate. Takođe je postavio i zahtev za naknadu troškova postupka u vrednosti od 110.700,00 dinara i 10.756,00 SAD dolara.

Tuženi je osporio osnovanost tužbenog zahteva.

3.2. Razlozi u pogledu osnovanosti tužbenog zahteva

Tužilac je svoj tužbeni zahtev zasnovao na tvrdnji da je svoju obavezu iz Ugovora u celosti izvršio, da Tuženi kupoprodajnu cenu iz Ugovora nije platio u ugovorenom roku, mada nije imamo nikakve primedbe na kvalitet i kvantitet isporučene robe.

Tuženi je u svojim podnescima kao i na sednicama Arbitražnog veća osporavao kako urednost tužbe tako i osnovanost tužbenog zahteva.

U odgovoru na tužbu Tuženi je istakao da je tužba neuredna, pa je predložio da se ona odbaci, pošto je u njoj Tuženi označen imenom koje je u odgovarajućem pravnom postupku promenio.

Za slučaj da se tužba ne odbaci kao neuredna, Tuženi je osporio osnovanost tužbenog zahteva iz više razloga. Pre svega, Tuženi navodi da Tužilac nije ni na koji način dokazao da je isporučio ugovorenu robu Tuženom ili njegovom špediteru. Nadalje, Tuženi osporava da je na bilo koji način angažovao špeditersko preduzeće Y kao svog špeditera u ovom poslu. Isto tako navodi da nije angažovao ni špediterska preduzeća W i Z, niti bilo koje drugo pravno i fizičko lice za preduzimanje bilo koje radnje u vezi sa realizacijom Ugovora, a u ime Tuženog. Pored toga Tuženi ističe da nije primio robu ni bilo kakvo pisano obaveštenje od Tužioca da je roba spremna za isporuku na ugovorenom paritetu. Istica je takođe da ni od Tužioca ni od pomenutih špediterskih organizacija nije nikada primio fakturu, da nikada nije platio nikakvu naknadu za bilo kakvu uslugu u vezi sa uvozom robe, kao i da nikada nije nijednom licu dao nikakav nalog u vezi sa uvozom i prijemom

ugovorene robe. Takođe ističe da na dokumentima koja prate tužbu, izuzimajući Ugovor ali ne i specifikaciju rezervnih delova, nema njegovog potpisa. Konačno, navodi da roba nije lagerovana u Carinskoj ispostavi Javna skladišta Subotica, jer skladište preduzeća Y nema takav karakter.

Zbog svega navedenog, Tuženi je tražio da se tužbeni zahtev kao neosnovan u celosti odbije, a da se Tužilac obaveze na snošenje troškova arbitražnog postupka.

Razmatrajući tužbeni zahtev i prigovore tuženog, Arbitražno veće je, najpre, razmotrilo prigovor Tuženog da je tužba neuredna i da je zbog toga treba odbaciti. Arbitražno veće je, s tim u vezi, utvrdilo da je Tužilac tužbu datirao sa 22.06.2006. godine, kao i da ju je Arbitraža primila 23.06.2006. godine. Na osnovu Rešenja Agencije za privredne registre o promeni poslovnog imena Tuženog ... u poslovno ime ..., jasno je, međutim, vidljivo da je promena imena izvršena 11.07.2006. godine, što znači da je ova promena izvršena nakon podnošenja tužbe. Zbog toga Arbitražno veće nije usvojilo prigovor tuženog da je tužba neuredna. Sam tužilac je u svom podnesku od 21.12.2006. godine, precizirao svoj tužbeni zahtev označavajući Tuženog novim imenom.

Razmatrajući osnovanost tužbenog zahteva Arbitražno veće je, najpre, pošlo od činjeničnog stanja koje je među strankama nesporno.

Nesporno je tako da su stranke zaključile punovažan Ugovor o uvozu 03.02.2006. godine, kojim se tužilac kao prodavac obavezao da tuženom kao kupcu isporuči 86 komada telefonskih govornica „Simens“ TMA/BO i rezervne delove za njih, a tuženi kao kupac se obavezao da za to plati 480.420,00 eura. Iz samog teksta Ugovora (st.1 čl. 2) proizilazi da se Tužilac kao prodavac obavezao da Tuženom kao kupcu isporuči robu na paritetu „ex work“ Segedin, utovareno u kamion kao prevozno sredstvo. U pogledu vremena isporuke stavom 3 člana 2 Ugovora je predviđeno da će se o preciznom terminu isporuke kupac i prodavac dogovoriti naknadno, pismenim putem, odnosno putem fax-a.

Među strankama je takođe nesporno da termin isporuke nije naknadno preciziran, kao i da isporuka robe nije izvršena prema ugovornoj klauzuli „ex work“ Segedin, utovareno u kamion kao prevozno sredstvo.

Sporno je, međutim, da li je do isporuke robe uopšte došlo, odnosno da li je Tuženi kao kupac izvršio prijem isporuke.

Prema navodima i tvrdnjama Tužioca u tužbi, drugim podnescima i na usmenim raspravama, Tužilac je umesto u gradu Segedinu isporuku izvršio 10.02.2006. godine u Mađarskoj na graničnom prelazu Horgoš, a Tuženi je istog dana preuzeo robu na tom graničnom prelazu preko špediterske organizacije Y iz Subotice, koju je za ovaj posao angažovao. Ova špediterska organizacija je, prema navodima Tužioca, preuzetu robu lagerovala u Carinskoj ispostavi Javnih skladišta Subotica 11.0.2006. godine.

Nasuprot ovim tvrdnjama Tužioca, Tuženi je u odgovoru na tužbu, drugim podnescima i na usmenim raspravama iznosio stav da Tužilac nije ni na koji način dokazao da je isporučio ugovorenu robu Tuženom ili njegovom špediteru. Nadalje, Tuženi je osporavao da je na bilo koji način angažovao špeditersko preduzeće Y kao svog špeditera u ovom poslu. Isto tako je naveo da nije angažovao ni špediterska preduzeća W i Z, niti bilo koje drugo pravno i fizičko lice za preduzimanje bilo koje radnje u vezi sa realizacijom Ugovora, a u ime Tuženog. Pored toga Tuženi je istakao da nije primio robu ni bilo kakvo pisano obaveštenje od Tužioca da je roba spremna za isporuku na ugovorenom paritetu. Istakao je, takođe, da ni od Tužioca ni od pomenutih špediterskih organizacija nije nikada primio fakturu, da nikada nije platio nikakvu naknadu za bilo kakvu uslugu u vezi sa uvozom robe, kao i da nikada nije nijednom licu dao nikakav nalog u vezi sa uvozom i prijemom ugovorene robe. Takođe je izneo tvrdnju da na dokumentima koja prate tužbu, izuzimajući Ugovor ali ne i specifikaciju rezervnih delova, nema njegovog potpisa. Konačno, navodio je da roba nije lagerovana u Carinskoj ispostavi Javna skladišta Subotica, jer skladište preduzeća Y nema takav karakter.

Prema tome, među strankama je ostalo sporno da li je isporuka robe uopšte izvršena, obzirom na ugovorno određivanje vremena i mesta isporuke, i s tim u vezi, da li je Tuženi sam ili preko drugog lica izvršio prijem isporuke robe.

Na osnovu svih izvedenih dokaza Arbitražno veće je, najpre, utvrdilo da Tužilac nije isporučio robu onako kako je to bilo utvrđeno Ugovorom, tj. „ex work“ u Segedinu utovareno u kamion kao prevozno sredstvo. Isto tako Arbitražno veće je utvrdilo da nema dokaza da su ugovorne strane naknadno precizirale termin isporuke pismenim putem (faks-om), kako je to ugovorom predviđeno.

Što se tiče spornog pitanja da li je Tuženi neposredno, ili posredno preko drugog lica, izvršio prijem isporuke, ono se samo na osnovu podnetih dokumenata i kontradiktornih iskaza stranaka nije sa sigurnošću moglo utvrditi, pa je Arbitražno

veće, na zajednički predlog stranaka, izvodilo dokaze saslušanjem predloženih svedoka.

Svedok [L], direktor preduzeća [W] iz Subotice, je izjavio da je u ovom poslu bio angažovan od strane Tužioca i to isključivo kao prevoznik. Na osnovu naloga Tužioca prevezao je robu iz javnog carinskog skladišta u Segedinu u Suboticu. Robu, međutim nije predao špediteru Z iz Subotice, kako je tim nalogom bilo predviđeno, već špediteru Y iz Subotice. Naime, preduzeće Z nije htelo da prihvati robu zbog visine garancije za robu, pa je postupio po telefonskom nalogu gosp. [Dj], koji se predstavio kao ovlašćeno lice Tuženog, uz naglašavanje da je njegovo preduzeće uvoznik i vlasnik robe. Telefonski poziv gosp. [Dj.] je usledio nakon pola sata od odbijanja preduzeća Z da prihvati robu. Na osnovu ovog telefonskog naloga robu je predao preduzeću Y pa je roba smeštena u skladištu tog preduzeća. Istako je da je robu je predao tek nakon telefonskog razgovora sa gosp. [A], direktorom preduzeća Y koji ga je obavestio da vlasnika robe, gosp. [Dj], poznaje i da prihvata uskladištenje robe u svom skladištu, jer je dolazak predmetne robe već bio najavljen, ali da zbog vrednosti robe traži pismeni nalog, što je svedok u ime svog preduzeća i učinio. Nakon toga je roba smeštena u skladište preduzeća Y. Svedok je takođe izjavio da je bio ubeđen da je gosp. [Dj] ovlašćeno lice preduzeća [...], ovde Tuženog, ne samo na osnovu prvog razgovora sa gosp. [A], već i na osnovu toga što je naredne nedelje po skladištenju robe nazvao preduzeće Y i od ovlašćenih lica tog preduzeća dobio informaciju da su kontaktirani od strane Tuženog [...], a u vezi sa skladištenjem predmetne robe.

Svedok [A], direktor preduzeća Y iz Subotice je izjavio da je u dugogodišnjem poznanstvu sa gosp. [Dj.], direktorom i vlasnikom Tuženog preduzeća [...]. Nalog za preuzimanje i uskladištenje robe je dobio od gosp. [L]. Robu je smestio u svom skladištu pod carinski nadzor i za njenu vrednost opteretio svoju garanciju. Izjavio je da u trenutku skladištenja nije dobio nikakav nalog od Tuženog. Nalog od tog preduzeća je dobio tek kasnije, a u vezi sa organizovanjem reeksporta predmetne robe. Taj nalog se odnosio samo na reeksport robe, ali ne i na preuzimanje robe od preduzeća W. Na pitanje kako postupa kao špediter u poslovima reeksporta, izjavio je da to čini na taj način što prihvata nalog vlasnika uskladištene robe. Na osnovu carinskih dokumenta je utvrdio da je roba od strane Tužioca poslata Tuženom, tako da nije imao nikakvog razloga za sumnju da je nalog za reeksport dobio od vlasnika robe. Svedok je takođe izjavio da je pri sačinjavanju tzv. sažete carinske deklaracije označio Tuženog kao vlasnika robe. Nadalje je izjavio da je do problema u izvršavanju naloga za reeksport došlo kada je ugovor o reeksportu sa jednom bugarskom firmom raskinut, pa je od Tuženog dobio nove instrukcije, a naime, da

povuče već podneti zahtev za reeksport. Što se tiče samog prijema robe u svoje skladište, svedok je izjavio da je prethodno imao sastanak sa gosp. [Dj] i sa još dva lica i da se gosp. [Dj.] interesovao za mogućnosti skladištenja njegove robe koja bi trebalo da stigne pod carinski nadzor, ali da u razgovoru nije bilo precizirano o kakvoj robi je reč. Svedok je takođe potvrdio da je 11.02.2006. godine u prepodnevnom časovima razgovarao sa gosp. [L] o smeštanju robe u skladište preduzeća Y, da je od njega zatražio pismeni nalog i da je na osnovu takvog naloga robu smestio u svom skladištu pod carinski nadzor. Konačno, svedok je izjavio da je na osnovu dokumentacije saznao da je vlasnik robe gosp. [Dj], odnosno Tuženo preduzeće.

Na osnovu ovakvih iskaza svedoka, kao i na osnovu svih drugih izvedenih dokaza, Arbitražno veće je utvrdilo da je preduzeće Y dobilo pismeni nalog od preduzeća W da uskladišti robu, ali i da se Tuženi sa takvim preuzimanjem robe saglasilo. Pre preuzimanja robe je to dogovarano kao načelna mogućnost, ali je posle uskladištenja robe to bila konkretna, mada prećutna (konkludentna) saglasnost. Naime, Tuženom je van svake sumnje pri davanju naloga za reeksport preduzeću Y bilo poznato da se roba nalazi u skladištu tog preduzeća. Tuženi pri tome nije imalo nikakvu primedbu na činjenicu da je preduzeće Y primilo robu, čime je zapravo data naknadna saglasnost na ovaj prijem, čak i kada ne bi bio tačan iskaz svedoka [L.] da je pre uskladištenja dobio telefonski nalog od gosp. [Dj.] da robu preda preduzeću W. Ukoliko bi se, međutim, ovaj telefonski nalog smatrao verodostojnim, takav nalog bi se mogao smatrati novom instrukcijom Tuženog u pogledu lica koje će primiti robu, posle odbijanja ranije dogovorenog preduzeća Z da robu primi.

Arbitražno veće je na osnovu utvrđenog činjenično stanja stalo na stanovište da je ključno pitanje za utvrđivanje osnovanosti tužbenog zahteva da li je Tužilac stekao pravo da traži cenu, odnosno da li je izvršena isporuka robe.

Ugovorom je bilo predviđeno da će Tužilac, kao prodavac, Tuženom, kao kupcu, isporučiti robu na paritetu „ex work“ Segedin, utovareno u kamion kao prevozno sredstvo. Nesporno je da je Tužilac povredio ugovornu odredbu o mestu isporuke time što je robu isporučio u skladište preduzeća Y u Subotici. Isto tako nema dokaza ni da su ugovorne strane pismenim putem (faksom) naknadno precizirale termin isporuke. Iz toga proizlazi da se u smislu Konvencije UN o međunarodnoj prodaji robe može govoriti samo o nesaobraznoj isporuci.

Da li će kupac odobriti takvu isporuku zavisi ne samo od težine povrede, koja se određuje prema objektivnim kriterijumima, već i od toga da li ima subjektivni (lični) interes da je, nezavisno od težine povrede, ipak odobri. U svakom slučaju, kupac svoju volju mora iskazati na prepoznatljiv način i učiniti je poznatom prodavcu (tužiocu). Ako svoju volju nije iskazao na izričit način, kao što se u ovom slučaju može zaključiti iz spisa predmeta, onda se njegovo ponašanje ceni prema okolnostima posla i faktičkim radnjama koje je preduzeo.

Na osnovu svih izvedenih dokaza Arbitražno veće je stalo na stanovište da je Tuženi kao kupac odobrio i na posredan način izvršio prijem isporuke robe. Naime, Tuženom, kao kupcu je bilo omogućeno da robu preuzme i u fizičkom i u pravnom pogledu. Tužilac, kao prodavac, mu je to omogućio, između ostalog i stavljanjem imena kupca na prevoznim i carinskim dokumentima. Pored toga prodavac je ne samo predao robu na prevoz radi predaje kupcu, nego ju je i prevezao do Subotice sa istom namerom.

Može se, dakle, konstatovati da je sudbina ugovora u potpunosti bila u rukama Tuženog, kao kupca. Kupac je mogao da izjavi da odbija takvu isporuku, odnosno da smatra da je nije ni bilo. Kao odbijanje bi se čak mogla tretirati i njegova potpuna nezainteresovanost za robu, što bi se moglo obrazložiti činjenicom da nije uopšte znao za promenjeno mesto u koje je roba isporučena (mada iz iskaza svedoka proizlazi suprotno), pa nije ni mogao niti je morao da preduzme bilo kakve radnje. U takvom slučaju bi se mogao smatrati savesnim, tj. da je postupao u dobroj veri. Međutim, kupac je neke radnje preduzimao. U te radnje spada telefonski razgovor koji je direktor Tuženog g-din [Dj] obavio sa predstavnikom preduzeća Y, telefonski razgovori i susreti koje je imao sa direktorom preduzeća W, kao i radnje preduzete u vezi zaključivanja dva ugovora o preprodaji – reeksportu iste robe.

Što se tiče vremena, navedeni telefonski razgovori su vođeni u okviru razumnog roka nakon što je isporuka, makar i manljiva, izvršena ili je bila u toku. Ovi razgovori su se po svojoj sadržini upravo odnosili na predmet ugovora i na spornu obavezu prodavca da isporuči robu. Na osnovu izvedenih dokaza, posebno izjava svedoka, može se zaključiti da je Tuženi znao da je roba isporučena i da je isporučena na drugo mesto u odnosu na ugovoreno. Pri takvom stanju stvari on je, kao kupac, bio dužan da se u kratkom roku definitivno izjasni da li prihvata takvu isporuku ili ne. On to nije učinio ni na nedvosmisleni način, niti u razumnom roku, već se na to poziva tek u odgovoru na tužbu. Iz toga, kao i iz činjenice da je bio upoznat da je u jedinstvenoj carinskoj deklaraciji (JCD) i u potvrdi o skladištenju on bio označen kao primalac ili uvoznik roba, može se zaključiti da je povredio

svoju obavezu prijema robe i da je propuštanjem da odbije prijem robe, prećutno prihvatio takvu isporuku.

Tokom postupka nije ni na koji način dokazano da je kupac reagovao na takvu nesaobraznu isporuku, niti da je tražio raskid ugovora. Zapravo, on uopšte nije reagovao, smatrajući da nije bilo isporuke, pa zbog toga nije obavestio prodavca da takvu isporuku neće prihvatiti, niti je tražio raskid ugovora. Otuda se takvo ponašanje ne može smatrati odbijanjem isporuke u pravnom smislu, već samo kao faktičko odbijanje kupca da fizički preuzme robu. U suprotnom, ako bi se ispunjavanje obaveze isporuke cenilo ili uslovljavalo prijemom robe od strane kupca, na čemu insistira Tuženi, onda bi sudbina prodavca bila u rukama kupca. Kupac bi, tako, svakim odbijanjem (i osnovanim i neosnovanim) da preuzme robu, mogao da spreči prodavca da ispunji svoju obavezu. Otuda i postoji pravilo da se ispunjavanje obaveze isporuke ceni prema radnjama koje je preduzeo prodavac, a ne kupac. Važno je da je i takvom nesaobraznom isporukom roba stavljena na raspolaganje kupcu.

Nije sporno da je kupac u više navrata pravno raspolagao uskladištenom robom, prilikom preprodaje - reeksporta, čime je pokazao da je znao da je roba isporučena. Stoga se kao pravo pitanje ne postavlja da li je roba isporučena ili nije, već kakva je posledica nesaobrazne isporuke i kakva je odgovornost prodavca za nesaobraznu isporuku. Kupac je u arbitražnom postupku ukazao da isporuka, s obzirom na promenu mesta isporuke, nije saobrazna ugovoru, uz dodatnu tvrdnju da ni isporučena ugovorena roba nije saobrazna ugovoru. Međutim, nema dokaza da je u vezi sa tim povredama ugovora prodavcu stavio prigovor, niti da je takvu povredu kvalifikovao kao bitnu i, eventualno, tražio raskid ugovora.

3.3. Razlozi u pogledu visine tužbenog zahteva

Tužilac je u tužbi postavio tužbeni zahtev u visini kupoprodajne cene iz Ugovora, tj. u visini od 480.420,00 eura. Pored toga postavio je zahtev i za kamate po stopi koju utvrđuje Centralna evropska banka na depozite po viđenju i to na iznos od 240.210,00 eura počev od 13.02.2006. pa do konačne isplate, i na iznos od 240.210,00 eura počev od 10.05.2006. godine pa do konačne isplate.

Arbitražno veće je utvrdilo da je tužbeni zahtev u celini osnovan, pa je prihvatilo i visinu tužbenog zahteva u pogledu glavnice duga.

Isto tako Arbitražno veće je prihvatilo i tužbeni zahtev u pogledu kamata, jer je zahtevana domicilna kamatna stopa. Naime, u pravu Republike Srbije nema normi koje utvrđuju kamatnu stopu za devizna potraživanja. Zakonom o zateznim kamatama (Sl. L. SR Jugoslavije br. 2/2001) je utvrđena metodologija izračunavanja kamatne stope koja je primerena za dinarska potraživanja, pa se ta metodologija, između ostalog i zbog uzimanja u obzir indeksa porasta cena na malo u Republici Srbiji, ne može primeniti na devizna potraživanja, koja sa tim cenama nemaju nikakve veze. Zbog toga je Arbitražno veće stalo na stanovište da se, u nedostatku ugovornih odredaba o kamati, može dosuditi samo domicilna kamata, što je u skladu ne samo sa poslovnim običajima u ovoj oblasti, već i sa višegodišnjom praksom ove Arbitraže, pa je dosudilo kamatu kao u dispozitivu ove odluke.

4. Troškovi postupka

Tužilac je zahtevao naknadu troškova za učestvovanje u ovom arbitražnom postupku u iznosu od 110.700,00 dinara, na ime troškova zastupanja u arbitražnom postupku, kao i 10.756,00 SAD dolara na ime registracionih troškova i predujma troškova arbitražnog postupka. S obzirom da je tužilac uspeo u ovom sporu u celini i da su navedeni troškovi po oceni Arbitražnog veća bili potrebni, Arbitražno veće je usvojilo zahtev tužioca u pogledu naknade troškova.

Na osnovu iznetih razloga Arbitražno veće je došlo do zaključaka koji su formulisani u izreci ove odluke.

5. Konačnost ove odluke

Ova je odluka konačna i protiv nje nema mesta žalbi. Ova odluka ima snagu pravosnažne presude redovnog suda.

U Beogradu, 28.01.2008. godine